

ΑΡ.ΕΙΣ.: ΑΚ1837/2021

ΤΟ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ 23° ΤΡΙΜΕΛΕΣ

Σ υ ν ε δ ρ ί α σ ε δημόσια στο ακροατήριό του στις 11 Ιουνίου 2025, με δικαστές τους: Πολυτίμη Φρύδα, Πρόεδρο Πρωτοδικών Δ.Δ., Ιωάννη Αποστολάκη και Αναστασία Κολιοπούλου, Πρωτοδίκες Δ.Δ. και γραμματέα τη Γεωργία Μακρυγιάννη, δικαστική υπάλληλο,

γ ι α να δικάσει την αίτηση ακύρωσης με ημερομηνία κατάθεσης 4-11-2021,

τ η ς [redacted] (όν.) [redacted] ή [redacted] (επ.) του [redacted], κατοίκου Πολίχνης Θεσσαλονίκης (οδός [redacted] αρ. [redacted]), η οποία παρέστη δια του πληρεξούσιου δικηγόρου Αστέριου Καναβού, τον οποίο διόρισε με συμβολαιογραφικό πληρεξούσιο,

κ α τ ά του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου, ο οποίος δεν παρέστη.

Κατά τη δημόσια συζήτηση που ακολούθησε, το Δικαστήριο άκουσε την εισηγήτρια της υπόθεσης, Αναστασία Κολιοπούλου, η οποία διάβασε τη σχετική έκθεσή της, και τον πληρεξούσιο δικηγόρο της αιτούσας, ο οποίος ζήτησε να γίνει δεκτή η αίτηση.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση, το Δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη.

Αφού μελέτησε τη δικογραφία
Σκέφθηκε κατά τον νόμο

1. Επειδή, η κρινόμενη αίτηση επαναφέρεται σε συζήτηση μετά τη δημοσίευση της 1150/2025 απόφασης της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας. Με την κρινόμενη αίτηση, όπως, παραδεκτώς, συμπληρώνεται με το από 19-4-2022 δικόγραφο πρόσθετων λόγων (Αρ. Εισ. ΠΛΔ5/19-4-2022), για την άσκηση της οποίας καταβλήθηκε παράβολο ποσού 150 ευρώ (σχ. το με

κωδικό πληρωμής [REDACTED] αποδεικτικό ηλεκτρονικού παραβόλου), ζητείται η ακύρωση: α) της [REDACTED]/27-4-2021 απόφασης Β' βαθμού της 19^{ης} Ανεξάρτητης Επιτροπής Προσφυγών της Αρχής Προσφυγών, με την οποία απορρίφθηκε η από 26-3-2021 ενδικοφανής προσφυγή της αιτούσας, πολίτη Συρίας, κατά της [REDACTED] 4-1-2021 απόφασης του Περιφερειακού Γραφείου Ασύλου Λέσβου και διατάχθηκε η επιστροφή της, με οικειοθελή αναχώρηση από τη χώρα εντός προθεσμίας δεκαπέντε ημερών, β) της ως άνω απόφασης του προαναφερθέντος Γραφείου Ασύλου, με την οποία απορρίφθηκε, ως απαράδεκτη, η υποβληθείσα στις 27-5-2020 αίτηση της αιτούσας για υπαγωγή της σε καθεστώς διεθνούς προστασίας και διατάχθηκε η επανεισδοχή της στην Τουρκία, γ) της με αρ. πρωτ. [REDACTED] 1-3-2020 (και όχι [REDACTED] 1-3-2020, όπως, προφανώς εκ παραδρομής αναγράφεται στο δικόγραφο της κρινόμενης αίτησης) απόφασης του Διευθυντή της Διεύθυνσης Αστυνομίας Λέσβου, με την οποία διατάχθηκε η κράτηση της αιτούσας με σκοπό την άμεση επανεισδοχή της στην Τουρκία και δ) της με αρ. πρωτ. [REDACTED] 12-4-2021 απόφασης του Γενικού Περιφερειακού Αστυνομικού Διευθυντή της Γενικής Περιφερειακής Αστυνομικής Διεύθυνσης Βορείου Αιγαίου, με την οποία ανεστάλη η εκτέλεση της υπό στοιχείο γ' προσβαλλόμενης απόφασης και επιβλήθηκε εις βάρος της αιτούσας το μέτρο της παραμονής της στους χώρους του ΚΥΤ Λέσβου μέχρι την έκδοση απορριπτικής απόφασης β' βαθμού επί της εξέτασης αιτήματος ασύλου.

2. Επειδή, η υπό στοιχείο β' προσβαλλόμενη [REDACTED] 4-1-2021 απόφαση του Περιφερειακού Γραφείου Ασύλου Λέσβου, απαραδέκτως, κατ' άρθρο 45 παρ. 2 του π.δ. 18/1989, προσβάλλεται με την υπό κρίση αίτηση ακύρωσης, δεδομένου ότι, μετά την άσκηση κατ' αυτής της προβλεπόμενης ενδικοφανούς διαδικασίας, απώλεσε τον εκτελεστό χαρακτήρα της, αφού ενσωματώθηκε στην πράξη της 19^{ης} Ανεξάρτητης Επιτροπής Προσφυγών που αποφάνθηκε επί της ενδικοφανούς προσφυγής της αιτούσας. Περαιτέρω, όσον αφορά στις υπό στοιχεία γ' και δ' προσβαλλόμενες αποφάσεις, στην προκείμενη περίπτωση η υπηρεσία που υπάγεται το όργανο που υπογράφει αυτές εδρεύει στη Μυτιλήνη και ως εκ τούτου αρμόδιο, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 15 του ν. 3068/2002 (Α' 274), όπως ισχύει μετά την αντικατάστασή του από το άρθρο 57 παρ. 1 του ν. 4689/2020 (Α' 103), για την εκδίκασή τους είναι το Διοικητικό Πρωτοδικείο

Μυτιλήνης. Ωστόσο, λόγοι οικονομίας της δίκης μπορούν να δικαιολογήσουν την εκδίκαση της κρινόμενης διαφοράς από το Δικαστήριο τούτο, παρότι είναι αναρμόδιο, δοθέντος ότι στο πλαίσιο της δίκης αυτής για τις εν λόγω πράξεις τίθενται μόνο νομικά (πρβλ. Σ.τ.Ε. 1751/2017) και όχι ουσιαστικά ζητήματα, και, ως εκ τούτου, είναι βέβαιο ότι η εκδίκαση της υπόθεσης από το παρόν Δικαστήριο θα ήταν πιο σύντομη από την εκδίκασή της από το αρμόδιο Διοικητικό Πρωτοδικείο Μυτιλήνης. Ειδικότερα, η ως άνω αίτηση ακύρωσης, κατά το μέρος που στρέφεται κατά της τρίτης προσβαλλόμενης πράξης, με την οποία διατάχθηκε η κράτηση της αιτούσας, είναι απαράδεκτη, διότι οι πράξεις, με τις οποίες επιβάλλεται σε βάρος αλλοδαπών, που τελούν σε διαδικασίες επιστροφής, το μέτρο της κράτησης ή η συνέχιση του μέτρου αυτού, υπόκεινται στο ένδικο βοήθημα των αντιρρήσεων, σύμφωνα με όσα ορίζονται στα άρθρα 30 του ν. 3907/2011 (Α' 7) και 76 παρ. 3 του ν. 3386/2005 (Α' 212), όπως ίσχυαν κατά τον κρίσιμο χρόνο. Τέλος, η υπό στοιχείο δ' προσβαλλόμενη πράξη προσβάλλεται άνευ εννόμου συμφέροντος, διότι με αυτήν ανεστάλη η εκτέλεση της κράτησης της αιτούσας με σκοπό την επανεισδοχή της και δεν προκύπτει βλάβη της από αυτήν (πρβλ. Σ.τ.Ε. 3258/1992 σκ. 5), ενώ σχετικά με την επιβολή του αναφερόμενου στην πρώτη σκέψη περιοριστικού όρου παραμονής της στους χώρους του ΚΥΤ Λέσβου, η προσβαλλόμενη πράξη έχει απωλέσει την εκτελεστότητά της, καθώς η αιτούσα είναι πλέον κάτοικος Θεσσαλονίκης, κατά αναφερόμενα στο δικόγραφο της κρινόμενης αίτησης, στο υπόμνημα και το δικόγραφο των πρόσθετων λόγων.

3. Επειδή, μετά την άσκηση της κρινόμενης αίτησης ακύρωσης, εκδόθηκε η [REDACTED] 19-4-2022 απόφαση του Περιφερειακού Γραφείου Ασύλου Θεσσαλονίκης, με την οποία, κατόπιν μεταγενέστερου (κατατεθέντος στις 28-1-2022) αιτήματος χορήγησης καθεστώτος διεθνούς προστασίας, αναγνωρίστηκε η αιτούσα ως πρόσφυγας. Ενόψει τούτου, η αιτούσα, με το από 22-4-2024 υπόμνημα, το οποίο κατατέθηκε παραδεκτώς πριν τη συζήτηση της υπόθεσης στο ακροατήριο και με το οποίο, όπως προκύπτει από το περιεχόμενό του, αναπτύσσονται τα επ' ακροατηρίου εκτεθέντα από τον πληρεξούσιο δικηγόρο (Σ.τ.Ε. 911/2025 σκ. 11, 1937/2021 σκ. 5, 2242/2019 σκ. 6), ζήτησε τη συνέχιση της δίκης, επικαλούμενη ιδιαίτερο έννομο συμφέρον. Ειδικότερα, ισχυρίστηκε ότι το διάστημα που μεσολάβησε από την πρώτη (από 27-5-2020) αίτησή της για

χορήγηση προσφυγικού καθεστώτος και μέχρι την τελική χορήγησή του, απώλεσε αρκετούς μήνες νόμιμης διαμονής στη χώρα, προκειμένου αφενός να αιτηθεί το καθεστώς μόνιμης διαμονής, βάσει των διατάξεων του ν. 5038/2023 («Κώδικας Μετανάστευσης», Α' 81) και πιο συγκεκριμένα το καθεστώς επί μακρόν διαμένοντος στην Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Ε.) και άδεια διαμονής επί μακρόν για τους κατόχους της «Μπλε κάρτας της ΕΕ» (άρθρο 18 και 19 της Οδηγίας 2021/1883/ΕΕ), όπως προβλέπεται στο άρθρο 43 του ως άνω νόμου, καθώς και στα άρθρα 143-160 ίδιου νόμου, αφετέρου το καθεστώς της άδειας διαμονής δεκαετούς διάρκειας (άδεια διαμονής τύπου «Μ.2») του άρθρου 161 του ανωτέρω νόμου και τέλος της ιθαγένειας, βάσει των προβλεπόμενων στον ν. 3284/2004 («Περί κυρώσεως του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας», Α' 217), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει. Με τα δεδομένα αυτά, λαμβάνοντας υπόψη ότι από την απόρριψη, με την προσβαλλόμενη πράξη, του ένδικου αιτήματος χορήγησης καθεστώτος διεθνούς προστασίας απορρέουν δυσμενείς για το μέλλον συνέπειες που αφορούν στην έκταση του χρόνου νόμιμης διαμονής της αιτούσας στη χώρα, στοιχείο που επιδρά αποφασιστικά κατά την απονομή ορισμένων κατηγοριών αδειών διαμονής (η απόκτηση των οποίων προϋποθέτει, μεταξύ άλλων, τα προβλεπόμενα στις οικείες διατάξεις του Κώδικα Μετανάστευσης ελάχιστα χρονικά διαστήματα νόμιμης διαμονής του πολίτη τρίτης χώρας στην Ελλάδα ή στην Ε.Ε.), οι δε συνέπειες αυτές δεν μπορούν να αρθούν πάρα μόνο διά της έκδοσης ακυρωτικής απόφασης, το Δικαστήριο κρίνει ότι εξακολουθεί να υφίσταται έννομο συμφέρον της αιτούσας για συνέχιση της δίκης και ότι δεν συντρέχει λόγος κατάργησης αυτής, κατ' άρθρο 32 παρ. 2 του π.δ. 18/1989 (Α' 8), οι διατάξεις του οποίου εφαρμόζονται ανάλογα, εν προκειμένω, δυνάμει των διατάξεων των άρθρων 15 παρ. 1 και 5 του ν. 3068/2002 (Α' 274), όπως ισχύει, και 4 παρ. 1 του ν. 702/1977 (Α' 268). Κατά τα λοιπά, η κρινόμενη αίτηση έχει ασκηθεί εν γένει παραδεκτως και είναι εξεταστέα περαιτέρω κατ' ουσίαν.

4. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 1Α της από 28-7-1951 Διεθνούς Σύμβασης της Γενεύης (ν.δ. 3989/1959, Α' 201), όπως αυτό τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 παρ. 2 του από 31-1-1967 Πρωτοκόλλου της Νέας Υόρκης (α.ν. 389/1968, Α' 125), ως «πρόσφυγας» νοείται κάθε πρόσωπο το οποίο «συνεπεία δικαιολογημένου φόβου διώξεως λόγω φυλής, θρησκείας,

εθνικότητας, κοινωνικής τάξεως ή πολιτικών πεποιθήσεων ευρίσκεται εκτός της χώρας της οποίας έχει την υπηκοότητα και δεν δύναται ή, λόγω του φόβου τούτου, δεν επιθυμεί να απολαύη της προστασίας της χώρας ταύτης...» και στο άρθρο 33 ότι: «Ουδεμία Συμβαλλόμενη Χώρα θα απελαύνη ή θα επαναπροωθή, καθ' οιονδήποτε τρόπον, πρόσφυγας εις τα σύνορα εδαφών ένθα η ζωή ή η ελευθερία αυτών απειλούνται δια λόγους φυλής, θρησκείας, εθνικότητας, κοινωνικής τάξεως ή πολιτικών πεποιθήσεων». Περαιτέρω, στο πλαίσιο των μέτρων εναρμόνισης των εθνικών πολιτικών των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς τον σκοπό εγκαθίδρυσης ενός ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου, εκδόθηκαν, μεταξύ άλλων, οι Οδηγίες 2011/95/ΕΕ της 13-12-2011 «σχετικά με τις απαιτήσεις για την αναγνώριση των υπηκόων τρίτων χωρών ή των απάτριδων ως δικαιούχων διεθνούς προστασίας, για ένα ενιαίο καθεστώς για τους πρόσφυγες ή για τα άτομα που δικαιούνται επικουρική προστασία και για το περιεχόμενο της παρεχόμενης προστασίας» (ΕΕ L 337) και 2013/32/ΕΕ της 26-6-2013 «σχετικά με κοινές διαδικασίες για τη χορήγηση και ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας» (ΕΕ L 180). Οι διατάξεις των ανωτέρω Οδηγιών μεταφέρθηκαν στο εσωτερικό δίκαιο με το π.δ. 141/2013 (Α' 226) και τον ν. 4375/2016 (Α' 51) και, εν συνεχεία, με τον ν. 4636/2019 (Α' 169).

5. Επειδή, περαιτέρω, με τις διατάξεις του τρίτου μέρους του ν. 4636/2019 «Περί Διεθνούς Προστασίας και άλλες διατάξεις» (Α' 169), που ισχύει από 1-1-2020, σύμφωνα με το άρθρο 125 του νόμου αυτού, μεταφέρθηκαν εκ νέου στο εθνικό δίκαιο οι διατάξεις της Οδηγίας 2013/32/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου «σχετικά με τις κοινές διαδικασίες για τη χορήγηση και ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας (αναδιατύπωση) (L 180/29-6-2013)». Στο άρθρο 84 (άρθρο 33 της Οδηγίας) του νόμου αυτού ορίστηκε ότι: «Απαράδεκτες αιτήσεις. 1. Οι Αρχές Απόφασης, με σχετική απόφαση, απορρίπτουν αίτηση διεθνούς προστασίας ως απαράδεκτη, εφόσον: α... γ. μία χώρα, που δεν είναι κράτος μέλος, θεωρείται ως πρώτη χώρα ασύλου για τον αιτούντα σύμφωνα με το άρθρο 85 του παρόντος, ή δ. μία χώρα, που δεν είναι κράτος μέλος, θεωρείται ως ασφαλής τρίτη χώρα για τον αιτούντα, σύμφωνα με το άρθρο 86 του παρόντος, ή ε... 2...», στο άρθρο 86 (άρθρο 38 της Οδηγίας), όπως ίσχυε κατά τον ένδικο

χρόνο, ότι: «Ασφαλείς τρίτες χώρες 1. Μια χώρα θεωρείται ως ασφαλής τρίτη χώρα για έναν συγκεκριμένο αιτούντα, όταν πληρούνται σωρευτικά τα εξής κριτήρια: α. δεν απειλούνται η ζωή και η ελευθερία του λόγω φυλής, θρησκείας, εθνικότητας, συμμετοχής σε ιδιαίτερη κοινωνική ομάδα ή πολιτικών πεποιθήσεων, β. η χώρα αυτή τηρεί την αρχή της μη επαναπροώθησης, σύμφωνα με τη Σύμβαση της Γενεύης, γ. δεν υπάρχει κίνδυνος σοβαρής βλάβης για τον αιτούντα κατά το άρθρο 15 του παρόντος νόμου, δ. η χώρα αυτή απαγορεύει την απομάκρυνση κάποιου, σε χώρα όπου κινδυνεύει να υποστεί βασανιστήρια ή σκληρή, απάνθρωπη ή ταπεινωτική μεταχείριση ή τιμωρία, όπως ορίζεται στο διεθνές δίκαιο, ε. υπάρχει η δυνατότητα να ζητηθεί το καθεστώς του πρόσφυγα και, στην περίπτωση που ο αιτών αναγνωρισθεί ως πρόσφυγας, να του χορηγηθεί προστασία σύμφωνα με τη Σύμβαση της Γενεύης και στ. ο αιτών έχει σύνδεσμο με την εν λόγω τρίτη χώρα, βάσει του οποίου θα ήταν εύλογο για αυτόν να μεταβεί σε αυτή. Η διέλευση του αιτούντος από τρίτη χώρα μπορεί, σε συνδυασμό με συγκεκριμένες περιστάσεις που τον αφορούν, ιδίως (α) τον χρόνο παραμονής του σε αυτή, (β) ενδεχόμενη επαφή ή αντικειμενική και υποκειμενική δυνατότητα επαφής με τις αρχές, για πρόσβαση σε εργασία ή χορήγηση δικαιώματος διαμονής, (γ) ενδεχόμενη, προηγούμενη της διέλευσης, διαμονή όπως ενδεικτικά επισκέψεις μακράς διάρκειας ή σπουδές, (δ) ύπαρξη οποιωνδήποτε ακόμη και μακρινών συγγενικών δεσμών, (ε) ύπαρξη κοινωνικών ή επαγγελματικών ή πολιτιστικών σχέσεων, (στ) ύπαρξη ιδιοκτησίας, (ζ) σύνδεση με ευρύτερη κοινότητα, (η) γνώση της οικείας γλώσσας, (θ) γεωγραφική εγγύτητα της χώρας καταγωγής, να θεωρηθεί ως σύνδεσμος του αιτούντος με την τρίτη χώρα, βάσει του οποίου θα ήταν εύλογο για αυτόν να μεταβεί σε αυτή. 2. Η συνδρομή των ως άνω κριτηρίων εξετάζεται ανά περίπτωση και για κάθε αιτούντα ξεχωριστά, εκτός αν η τρίτη χώρα έχει χαρακτηριστεί ως γενικά ασφαλής και εμπεριέχεται στον εθνικό κατάλογο ασφαλών τρίτων χωρών. Στην τελευταία αυτή περίπτωση ο αιτών διεθνή προστασία, δύναται να αντικρούει την εφαρμογή της έννοιας της ασφαλούς τρίτης χώρας, επικαλούμενος ως λόγο το γεγονός ότι, η τρίτη χώρα δεν είναι ασφαλής υπό τις συγκεκριμένες συνθήκες στις οποίες αυτός ευρίσκεται. 3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Προστασίας του Πολίτη και Εξωτερικών, η οποία εκδίδεται κατόπιν εισήγησης του Διευθυντή της Υπηρεσίας Ασύλου,

καθορίζονται οι τρίτες χώρες που χαρακτηρίζονται ασφαλείς, σύμφωνα με το παρόν άρθρο, για ορισμένες κατηγορίες αιτούντων άσυλο, ανάλογα με τα χαρακτηριστικά τους (φυλετικά, θρησκευτικά, κ.ά.) για τους σκοπούς της εξέτασης αιτήσεων διεθνούς προστασίας. Τα στοιχεία (εσωτερικό νομοθετικό καθεστώς της τρίτης χώρας, διμερείς ή πολυμερείς διακρατικές συμφωνίες ή συμφωνίες της τρίτης χώρας με την Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς και εσωτερική πρακτική), που λαμβάνονται υπόψη για την έκδοση της ανωτέρω Κοινής Υπουργικής Απόφασης, πρέπει να είναι επίκαιρα και να προέρχονται από έγκυρες πηγές ενημέρωσης, ιδίως από επίσημες διπλωματικές πηγές της ημεδαπής και της αλλοδαπής, την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για το Άσυλο, τη νομοθεσία των λοιπών κρατών – μελών σε σχέση με την έννοια των ασφαλών τρίτων χωρών, το Συμβούλιο της Ευρώπης, την Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες. Ο καθορισμός επανεξετάζεται υποχρεωτικά τον Νοέμβριο κάθε έτους. Αν διαπιστώνεται σημαντική αλλαγή της κατάστασης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε χώρα που έχει χαρακτηριστεί ως ασφαλής τρίτη χώρα, ο χαρακτηρισμός επανεξετάζεται το ταχύτερο δυνατό και προ της παρέλευσης έτους, κατά το προηγούμενο εδάφιο. Για κάθε απόφαση χαρακτηρισμού ενημερώνεται η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. 4. Σε περίπτωση έκδοσης απόφασης που βασίζεται αποκλειστικά στο παρόν άρθρο, οι Αρμόδιες Αρχές Παραλαβής, ενημερώνουν σχετικά τον αιτούντα και του χορηγούν έγγραφο, με το οποίο ενημερώνονται οι αρχές της εν λόγω τρίτης χώρας ότι η αίτηση δεν έχει εξεταστεί επί της ουσίας. 5. Όταν η ως άνω τρίτη χώρα δεν επιτρέπει στον αιτούντα να εισέλθει στο έδαφός της, η αίτησή του εξετάζεται επί της ουσίας από τις Αρμόδιες Αρχές Απόφασης. 6. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενημερώνεται σε ετήσια βάση από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Εξωτερικών για τις χώρες που χαρακτηρίζονται ασφαλείς σύμφωνα με το παρόν άρθρο».

6. Επειδή, από τις διατάξεις που προπαρατέθηκαν συνάγεται ότι το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης επιτρέπει την απόκλιση από τον κανόνα της, κατ' αρχήν, εξέτασης των αιτήσεων διεθνούς προστασίας επί της ουσίας, μεταξύ άλλων, και στην περίπτωση των ασφαλών τρίτων χωρών (έννοια, η οποία, σημειωτέον, δεν αντίκειται στην Σύμβαση της Γενεύης, την ΕΣΔΑ ή το γενικό διεθνές δίκαιο, βλ. ήδη ΕΔΔΑ, Τμήμα Ευρείας Σύνθεσης, απόφαση της

21-11-2019, Ilias και Ahmed κατά Ουγγαρίας, αριθμός προσφυγής 47287/15). Ο ν. 4636/2019 προέβλεπε συναφώς ότι η αίτηση διεθνούς προστασίας απορρίπτεται ως απαράδεκτη, μεταξύ άλλων, όταν μια τρίτη χώρα (χώρα που δεν είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης) θεωρείται ως ασφαλής τρίτη χώρα για τον αιτούντα (άρθρο 84 παρ. 1 περ. γ'), διότι πληρούνται σωρευτικά τα αναφερόμενα στο άρθρο 86 παρ. 1 του νόμου σχετικά κριτήρια. Περαιτέρω, εκτός από την εφαρμογή της έννοιας της ασφαλούς τρίτης χώρας σε ατομικές περιπτώσεις αιτούντων διεθνή προστασία, ο νόμος (άρθρο 86 παρ. 2 και 3 του ν.4636/2019) προέβλεπε και την κατάρτιση εθνικού καταλόγου ασφαλών τρίτων χωρών στον οποίο περιλαμβάνονται οι χώρες που χαρακτηρίζονται ως γενικά ασφαλείς για ορισμένες κατηγορίες αιτούντων. Όταν μία τρίτη χώρα έχει χαρακτηριστεί ως γενικά ασφαλής, ο αιτών διεθνή προστασία φέρει το βάρος της προβολής και απόδειξης των ισχυρισμών ότι η εν λόγω χώρα δεν είναι ασφαλής για την ατομική περίπτωσή του, ενόψει των συγκεκριμένων συνθηκών υπό τις οποίες τελεί. Εφόσον, όμως, η τρίτη χώρα δεν έχει χαρακτηριστεί ως γενικά ασφαλής, ο αιτών διεθνή προστασία οφείλει να εκθέσει στη Διοίκηση με στοιχειώδη σαφήνεια τα συγκεκριμένα πραγματικά περιστατικά που εμποδίζουν την πλήρωση των αναφερόμενων στο άρθρο 86 παρ. 1 του νόμου κριτηρίων και, επομένως, καθιστούν την τρίτη χώρα ως μη ασφαλή γι' αυτόν. Στην περίπτωση αυτή οι εθνικές αρχές οφείλουν να διαπιστώσουν την αξιοπιστία των προβαλλόμενων ισχυρισμών και να αξιολογήσουν, σε εξατομικευμένη βάση, συνεκτιμωμένων των προσωπικών περιστάσεων του αιτούντος, συμπεριλαμβανομένων παραγόντων όπως το προσωπικό ιστορικό, το φύλο και η ηλικία του (πρβλ. αποφάσεις της 22-11-2012, C-277/11, M., EU:C:2012:744, σκ. 64, της 2-12-2014, A. κ.λπ., EU:C:2014:2406, σκ. 57), αν ο αιτών καταδεικνύει ότι υπάρχουν έγκυροι λόγοι για τους οποίους η χώρα αυτή δεν πρέπει να θεωρείται ασφαλής για αυτόν. Στη περίπτωση δε που κριθεί ότι υπάρχουν έγκυροι λόγοι για τους οποίους η χώρα δεν πρέπει να θεωρείται ασφαλής για τον αιτούντα, ο χαρακτηρισμός της ως ασφαλούς δεν θα ισχύει πλέον καθ' ο μέρος τον αφορά (πρβλ. αποφάσεις της 22-11-2012, C-277/11, M., EU:C:2012:744, σκ. 64, της 2-12-2014, A. κ.λπ., EU:C:2014:2406, σκ. 57), διότι δεν μπορεί να τεκμαίρεται χωρίς την κατά περίπτωση εκτίμηση των κρίσιμων περιστατικών ότι μια τρίτη χώρα δεν είναι ασφαλής χώρα, όπως και

Αριθμός Απόφασης 447/2026

αντίστροφα η απουσία παραβιάσεων του διεθνούς δικαίου δεν σημαίνει ότι δεν κινδυνεύει ατομικώς ο αιτών.

7. Επειδή, επιπρόσθετα, στο προαναφερθέν τρίτο μέρος του ν. 4636/2019 ορίζεται στο άρθρο 67 (άρθρο 24 της Οδηγίας) ότι: «Αιτούντες που χρήζουν ειδικών διαδικαστικών εγγυήσεων 1. Οι Αρχές Παραλαβής εκτιμούν, μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα από την υποβολή της αίτησης διεθνούς προστασίας, ή σε όποιο σημείο της διαδικασίας ανακύψουν οι σχετικές ανάγκες, αν ο αιτών χρήζει ειδικών διαδικαστικών εγγυήσεων, λόγω, μεταξύ άλλων, ηλικίας, φύλου, γενετήσιου προσανατολισμού, ταυτότητας φύλου, ψυχικών διαταραχών ή ως συνέπεια βασανισμού, βιασμού ή άλλων σοβαρών μορφών ψυχολογικής, σωματικής ή σεξουαλικής βίας. 2. Εφόσον κριθεί ότι αιτούντες χρήζουν ειδικών διαδικαστικών εγγυήσεων, τους εξασφαλίζεται επαρκής υποστήριξη, ώστε να μπορούν να απολαύουν των δικαιωμάτων και να συμμορφώνονται προς τις υποχρεώσεις του παρόντος Μέρους καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας. Μορφές επαρκούς υποστήριξης συνιστούν, ιδίως, η δυνατότητα επιπλέον διαλειμμάτων κατά τη διάρκεια της προσωπικής συνέντευξης σύμφωνα με το άρθρο 77, η δυνατότητα στον αιτούντα να κινείται κατά τη διάρκεια της προσωπικής συνέντευξης αν αυτό καθίσταται αναγκαίο από την κατάσταση υγείας του, καθώς και η επιείκεια σε μη μείζονες ανακρίβειες και αντιφάσεις, εφόσον αυτές σχετίζονται με την κατάσταση της υγείας του. 3. Όταν η κατάλληλη υποστήριξη του προηγούμενου εδαφίου δεν μπορεί να παρέχεται εντός του πλαισίου των διαδικασιών της παραγράφου 9 του άρθρου 83 και του άρθρου 90 του παρόντος, ιδίως όταν προκύπτει ότι ο αιτών χρήζει ειδικών διαδικαστικών εγγυήσεων συνεπεία βασανισμού, βιασμού ή άλλων σοβαρών μορφών ψυχολογικής, σωματικής ή σεξουαλικής βίας, δεν εφαρμόζεται ή παύει να εφαρμόζεται η διαδικασία των άρθρων αυτών στα πρόσωπα αυτά. Όταν τα πρόσωπα της παραγράφου 1 εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παραγράφου 2 του άρθρου 104 του παρόντος τότε τους παρέχονται οι εγγυήσεις της παραγράφου 3 του ίδιου άρθρου.», στο άρθρο 74 (άρθρο 10 της Οδηγίας) ότι: «1... 3. Οι αποφάσεις επί των αιτήσεων διεθνούς προστασίας, λαμβάνονται σε ατομική βάση, μετά από εμπεριστατωμένη, αντικειμενική και αμερόληπτη εξέταση. Για τον σκοπό αυτό η Κεντρική Υπηρεσία Ασύλου: α. Αναζητεί, συλλέγει, αξιολογεί και τηρεί συγκεκριμένες και

ακριβείς πληροφορίες σχετικά με την πολιτική, κοινωνική, οικονομική, καθώς και τη γενική κατάσταση που επικρατεί στις χώρες προέλευσης των αιτούντων (χώρες καταγωγής, χώρες προηγούμενης συνήθους διαμονής, χώρες μέσω των οποίων διήλθαν κ.λπ.). Για τον σκοπό αυτόν λαμβάνει συγκεκριμένες και ακριβείς πληροφορίες από διάφορες πηγές, όπως η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για το Άσυλο, η Ύπατη Αρμοστεία του Ο.Η.Ε. για τους Πρόσφυγες, άλλες συναρμόδιες Αρχές ή αντίστοιχες αρχές κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, άλλες αρχές ή όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, διεθνείς οργανώσεις ανθρώπινων δικαιωμάτων. Οι πληροφορίες αυτές κοινοποιούνται στις Αρμόδιες Αρχές Απόφασης. β...» και στο άρθρο 77 ότι: «1. Πριν τη λήψη απόφασης, η Αποφαινόμενη Αρχή διενεργεί προσωπική συνέντευξη του αιτούντος, ο οποίος καλείται σε αυτήν κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 82 του παρόντος... 4. Κατά τη διεξαγωγή της προσωπικής συνέντευξης η Αποφαινόμενη Αρχή παραχωρεί στον αιτούντα κατάλληλη ευκαιρία για να παρουσιάσει τα στοιχεία που απαιτούνται για την κατά το δυνατόν πλήρη τεκμηρίωση της αίτησης διεθνούς προστασίας. Στον αιτούντα δίνεται η ευκαιρία να παράσχει εξηγήσεις σχετικά με τα στοιχεία που ενδεχομένως λείπουν και/ή σχετικά με τυχόν ασυνέπειες ή αντιφάσεις στο πλαίσιο των δηλώσεών του...», στο άρθρο 82 ότι: «1... 8. Η απόφαση που απορρίπτει αίτηση διεθνούς προστασίας αναφέρει τους πραγματικούς και νομικούς λόγους της απόρριψης...». Τέλος, στο άρθρο 92 (άρθρο 46 της Οδηγίας) ορίζεται ότι: «1. Ο αιτών δικαιούται να ασκήσει την προβλεπόμενη προσφυγή της παραγράφου 5 του άρθρου 7 του ν.4375/2016, ενώπιον της Αρχής Προσφυγών του άρθρου 4 του ν.4375/2016: α. Κατά της απόφασης, που απορρίπτει αίτηση διεθνούς προστασίας ως αβάσιμη με την κανονική διαδικασία... β...», στο άρθρο 97 («Συζήτηση Προσφυγής») ότι: «1. Η διαδικασία ενώπιον της Ανεξάρτητης Επιτροπής Προσφυγών, είναι κατά κανόνα έγγραφη και η συζήτηση των προσφυγών διενεργείται με βάση τα στοιχεία του φακέλου. 2. Κατά την διαδικασία ενώπιον των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών παρίσταται υποχρεωτικά ο προσφεύγων αυτοπροσώπως ή δια πληρεξουσίου δικηγόρου... 3. Η Ανεξάρτητη Επιτροπή Προσφυγών καλεί υποχρεωτικά τον προσφεύγοντα σε προφορική ακρόαση όταν α. με την προσφυγή προσβάλλεται απόφαση ανάκλησης καθεστώτος διεθνούς προστασίας, β. ανακύπτουν ζητήματα ή

αμφιβολίες ως προς την πληρότητα της συνέντευξης, που πραγματοποιήθηκε κατά τον πρώτο βαθμό εξέτασης, γ. ο προσφεύγων επικαλείται σοβαρά νέα στοιχεία, που αφορούν σε ουσιώδεις οψιγενείς ισχυρισμούς. 4. Εφόσον ακολουθείται διαδικασία συζήτησης της προσφυγής, με προφορική ακρόαση, η Αρχή Προσφυγών καλεί τον προσφεύγοντα ενώπιον της αρμόδιας Ανεξάρτητης Επιτροπής Προσφυγών. Ο προσφεύγων ενημερώνεται το αργότερο δέκα (10) ημέρες, πριν την ημερομηνία συζήτησης της προσφυγής του, σε γλώσσα που κατανοεί, για τον τόπο και την ημερομηνία συζήτησης, καθώς και για το δικαίωμά του να παρασταθεί αυτοπροσώπως ή με το δικηγόρο ή άλλο σύμβουλό του ενώπιόν της, για να εκθέσει προφορικά, με τη βοήθεια κατάλληλου διερμηνέα, τα επιχειρήματά του και να δώσει τυχόν διευκρινίσεις. Στην ίδια προθεσμία ενημερώνεται, με κάθε πρόσφορο μέσο σχετικώς και η Υπηρεσία Ασύλου, προκειμένου να εκθέσει τις απόψεις της για καθέναν από τους προβαλλόμενους λόγους, διευκρινίζοντας σαφώς το συναφές, με κάθε λόγο, πραγματικό μέρος. Σε περίπτωση απουσίας του προσφεύγοντος αν και έχει κληθεί νομίμως, τεκμαίρεται ότι υπέβαλε την προσφυγή μόνο για να καθυστερήσει ή να εμποδίσει την εκτέλεση προγενέστερης ή επικείμενης απόφασης απέλασης ή με άλλον τρόπο απομάκρυνσής του και η προσφυγή απορρίπτεται ως προφανώς αβάσιμη. 5... 10. Κατά τη συζήτηση της προσφυγής, η Επιτροπή εξετάζει την υπόθεση εξ υπαρχής κατά τον νόμο και την ουσία και αποφαινεται αιτιολογημένως επί της αίτησης διεθνούς προστασίας του προσφεύγοντος».

8. Επειδή, όπως κρίθηκε και με την 1371/2023 απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας (12^η σκέψη), με τις διατάξεις μεταφοράς των Οδηγιών 2011/95/ΕΕ και 2013/32/ΕΕ στο ελληνικό δίκαιο: α) επιβεβαιώνεται ο κανόνας της αξιολόγησης των αιτήσεων διεθνούς προστασίας σε εξατομικευμένη βάση, ο οποίος, όσον αφορά τις αιτήσεις υπαγωγής στο καθεστώς του πρόσφυγα, προέκυπτε και από τη Σύμβαση της Γενεύης, β) τονίζεται η σημασία της συνέντευξης με τον αιτούντα ως θεμελιώδους στοιχείου της διαδικασίας εξέτασης των αιτημάτων διεθνούς προστασίας, εξασφαλίζονται οι προϋποθέσεις και κατοχυρώνονται οι εγγυήσεις που προβλέπονται από την Οδηγία περί διαδικασιών ως προς τη διενέργεια προσωπικής συνέντευξης (Σ.τ.Ε. 689/2021), γ) ορίζονται ως αρμόδια «δικαστήρια», κατά την έννοια του

άρθρου 46 της οδηγίας 2013/32/ΕΕ, οι Ανεξάρτητες Επιτροπές Προσφυγών των άρθρων 4 και 5 του ν. 4375/2016. Κατά τα ήδη κριθέντα (Σ.Τ.Ε. Ολ. 2347, 2348/2017, 1581/2021), οι εν λόγω Επιτροπές δεν αποτελούν δικαστήρια κατά την έννοια του Συντάγματος (ούτε, κατά μείζονα λόγο, ειδικά διοικητικά δικαστήρια ή «δικαστικές επιτροπές», που απαγορεύονται από το Σύνταγμα), αλλά ανεξάρτητες αρχές (εντασσόμενες στη δομή) της εκτελεστικής λειτουργίας του κράτους, οι οποίες ασκούν αρμοδιότητες «δικαιοδοτικού χαρακτήρα» (άρθρο 89 παρ. 2 του Συντάγματος), πληρούν δε τις προϋποθέσεις του άρθρου 46 της Οδηγίας περί διαδικασιών από την άποψη των εγγυήσεων που απολαμβάνουν οι τακτικοί δικαστές που τις συγκροτούν, των κανόνων λειτουργίας τους και της φύσης και έκτασης των αρμοδιοτήτων τους, οι οποίες δεν περιορίζονται στον ακυρωτικό έλεγχο νομιμότητας των αποφάσεων της αποφαινόμενης αρχής, αλλά εκτείνονται στον πλήρη έλεγχο της υπόθεσης κατά τον νόμο και την ουσία. Περαιτέρω, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην τέταρτη σκέψη, θεμιτώς, ο εθνικός νομοθέτης περιόρισε τις περιπτώσεις υποχρεωτικής προφορικής ακρόασης του αιτούντος ενώπιον της Επιτροπής Προσφυγών σε τρεις, ήτοι στην περίπτωση που με την προσφυγή προσβάλλεται απόφαση ανάκλησης καθεστώτος διεθνούς προστασίας, όταν ανακύπτουν ζητήματα ή αμφιβολίες ως προς την πληρότητα της συνέντευξης, που πραγματοποιήθηκε κατά τον πρώτο βαθμό εξέτασης ενώπιον των οργάνων της αποφαινόμενης αρχής, καθώς και στην περίπτωση που ο αιτών επικαλείται ενώπιον της Επιτροπής Προσφυγών σοβαρά νέα στοιχεία, αφορώντα σε ουσιώδεις οψιγενείς ισχυρισμούς. Ενόψει, όμως, α) της σημασίας που έχει, κατά τα προεκτεθέντα, η συνέντευξη με τον αιτούντα στο σύστημα αξιολόγησης των αιτήσεων διεθνούς προστασίας σε εξατομικευμένη βάση, β) της κατά το ενωσιακό και το εθνικό δίκαιο υποχρέωσης της αποφαινόμενης αρχής να παραχωρεί στον αιτούντα, κατά τη συνέντευξη, την κατάλληλη ευκαιρία, ώστε να παράσχει εξηγήσεις σχετικά με στοιχεία, τα οποία ενδεχομένως λείπουν, αλλά και σχετικά με τυχόν ασυνέπειες ή αντιφάσεις στο πλαίσιο των δηλώσεών του και γ) του ασκουμένου από τις Επιτροπές Προσφυγών πλήρους και ex nunc ελέγχου των υποθέσεων, οι οποίες φέρονται ενώπιόν τους, πρέπει να θεωρηθεί ότι στην περίπτωση που ανακύπτουν ζητήματα ή αμφιβολίες ως προς την πληρότητα της διενεργηθείσας συνέντευξης και στην περίπτωση που οι

πληροφορίες, οι οποίες συγκεντρώθηκαν κατά την προσωπική συνέντευξη που διεξήχθη, κατά τη διάρκεια της πρωτοβάθμιας διοικητικής διαδικασίας, είναι ανεπαρκείς, με αποτέλεσμα να καταλείπονται κενά όσον αφορά κρίσιμες για την αξιολόγηση των ισχυρισμών του δηλώσεις του αιτούντος, καθώς και κρίσιμα στοιχεία που επικαλέστηκε ο αιτών διεθνή προστασία για να θεμελιώσει φόβο δίωξης ή κίνδυνο σοβαρής βλάβης, ενώ με την υποβολή των κατάλληλων ερωτήσεων είτε θα μπορούσαν να καλυφθούν τα κενά είτε να διαπιστωθεί η αδυναμία του αιτούντος να προβάλει πειστικούς ισχυρισμούς προς υποστήριξη του αιτήματός του. Στην περίπτωση αυτή, η Επιτροπή Προσφυγών οφείλει να καλέσει τον αιτούντα διεθνή προστασία προς ακρόαση, πριν αποφανθεί επί της προσφυγής του κατά της, προσβληθείσης ενώπιόν της, πράξης της αποφαινόμενης Αρχής (από την πρόσφατη σχετική νομολογία των δικαστηρίων των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πρβλ. τη διάταξη του ιταλικού Αρείου Πάγου -Cortedi Cassazione- 1089/2023, που δημοσιεύθηκε σε περίληψη σε συλλογή νομολογίας του Ανώτατου Δικαστηρίου της Ιταλίας, για την υποχρέωση του δικαστηρίου να καλέσει τον αιτούντα διεθνή προστασία σε ακρόαση προς πλήρωση των κενών και την άρση των ασυνεπειών και αντιφάσεων που προέκυψαν από τις δηλώσεις του, στο πλαίσιο του ιταλικού δικαίου που προβλέπει επίσης την ακρόαση του αιτούντος από το δικαστήριο σε ορισμένες μόνο περιπτώσεις).

9. Επειδή, στην προκείμενη περίπτωση από τα στοιχεία της δικογραφίας προκύπτουν τα εξής: Η αιτούσα, υπήκοος Συρίας, γεννηθείσα στις [REDACTED], υπέβαλε, στις [REDACTED], στο Περιφερειακό Γραφείο Ασύλου (Π.Γ.Α.) Λέσβου αίτηση διεθνούς προστασίας. Η αίτησή της εξετάστηκε με τη διαδικασία του άρθρου 90 παρ. 3 του ν. 4636/2019 (διαδικασία στα σύνορα), καθώς την υπέβαλε ενόσω παρέμενε στο Κέντρο Υποδοχής και Ταυτοποίησης Μόριας. Ακολούθως, στις [REDACTED], παρέστη στην προγραμματισμένη συνέντευξη για την εξέταση του εν λόγω αιτήματός της, η οποία διεξήχθη με τη συνδρομή διερμηνέα από και προς την αραβική γλώσσα και με την παρουσία δικηγόρου. Κατά την έναρξη της συνέντευξης, όπως προκύπτει από το πρακτικό συνέντευξης, η αιτούσα ενημερώθηκε ότι, με βάση τα στοιχεία του διοικητικού της φακέλου, η Υπηρεσία θα εξετάσει στην περίπτωση της την εφαρμογή της έννοιας της «ασφαλούς τρίτης χώρας», σύμφωνα με το άρθρο 86 του ν.

4636/2019. Συγκεκριμένα, ενημερώθηκε ότι, εφόσον εισήλθε στην Ελλάδα από την Τουρκία μετά τις 20-3-2016, η χώρα αυτή ενδεχομένως να μπορεί να χαρακτηριστεί στην περίπτωση της «ασφαλής τρίτη χώρα». Ειδικότερα, η αιτούσα δήλωσε ότι είναι πολίτης Συρίας και συγκεκριμένα ότι προέρχεται από τη [REDACTED]. Προτού εγκαταλείψει τη χώρα καταγωγής της έμενε στο [REDACTED] στα πεθερικά της, για τρία χρόνια, από τη στιγμή που η κόρη της -από την οποία εξαρτιόταν οικονομικά (η κόρη της εργαζόταν)- εγκατέλειψε τη Συρία. Ως προς τις θρησκευτικές της πεποιθήσεις ανέφερε ότι είναι Μουσουλμάνα Σουνίτισσα, ενώ, περαιτέρω, είναι αραβικής εθνικής καταγωγής. Σχετικά με το εκπαιδευτικό και μορφωτικό της επίπεδο, η αιτούσα υποστήριξε πως έχει λάβει έξι έτη εκπαίδευση και ότι ασχολείται με τα οικιακά. Προσέθεσε ότι ο (δεύτερος) σύζυγός της έχει σκοτωθεί στον πόλεμο στη Συρία και ότι έχει δύο παιδιά στη Σαουδική Αραβία και ένα στη Θεσσαλονίκη. Πρόκειται για την κόρη της, η οποία βρίσκεται πάνω από τέσσερα χρόνια στην Ελλάδα για να βοηθήσει το παιδί της που αντιμετωπίζει θέματα υγείας και είναι άτομο με ειδικές ανάγκες (έχει υδροκεφαλία). Επισήμανε πως η κόρη της έχει άδεια παραμονής και περιμένει να παραλάβει διαβατήριο. Η αιτούσα εξαρτάται οικονομικά από την εν λόγω θυγατέρα της, γιατί είναι η μόνη που τη βοηθάει. Ο πατέρας των παιδιών της (από τον οποίο έχει χωρίσει) βρίσκεται στη Σαουδική Αραβία. Ακόμη, έχει δύο αδελφούς και μία αδελφή στη Σαουδική Αραβία και μία αδελφή στο Κατάρ. Οι γονείς της έχουν αποβιώσει. Η αιτούσα δήλωσε ότι εγκατέλειψε τη Συρία τον Φεβρουάριο του 2020 και εισήλθε στην Τουρκία παράνομα. Μεταφέρθηκε με ένα λεωφορείο γεμάτο κόσμο και πέρασαν μέσα από τα βουνά. Υπογράμμισε ότι στα σύνορα της Τουρκίας η τουρκική αστυνομία σταματούσε όλα τα λεωφορεία, χτυπούσαν τους άνδρες και χτυπούσαν και βίαζαν τις γυναίκες. Με κάποιες άλλες γυναίκες κατάφεραν να ξεφύγουν και να μείνουν δύο με τρεις ημέρες στο δάσος. Ωστόσο, στη συνέχεια, τις εντόπισαν οι Τούρκοι αστυνομικοί, τις κακοποίησαν σεξουαλικά και τις άφησαν να φύγουν. Όπως υποστήριξε, χαρακτηριστικά (στη συμπληρωματική συνέντευξη, που πραγματοποιήθηκε, στις [REDACTED], για διευκρινιστικές ερωτήσεις σχετικά με το προαναφερθέν περιστατικό παρενόχλησης και βιασμού), «φορούσαν αλεξίσφαιρο κάτω από τη ζακέτα, οι ζακέτες τους δεν ήταν φόρμες, αλλά μπορούσαμε να αναγνωρίζουμε ότι ήταν αστυνομικοί», «κατέβηκαν από τα

βουνά και συστήθηκαν ως η τουρκική Jandurma, κυνηγούσαν κοπέλες και γυναίκες...», «ο ένας με χτυπούσε και ο άλλος με βίαζε ταυτόχρονα και οι άλλες γυναίκες πέρασαν το ίδιο και για να είμαι ειλικρινής δεν περιμέναμε ότι θα μας άφηναν, ήμασταν πολύ φοβισμένοι, νόμιζα ότι θα μείνω, όμως έφυγα» (όπως σημειώνεται από τον χειριστή της συνέντευξης, η περιγραφή του ανωτέρω γεγονότος προξένησε κλάματα στην αιτούσα). Παρέμειναν συνολικά στην Τουρκία περίπου είκοσι ημέρες και κατά την εν λόγω χρονική περίοδο η αιτούσα έμεινε στο σπίτι μιας γειτόνισσας της μητριάς της, η οποία ήταν πολύ φτωχή και τη φιλοξένησε μέχρι να αναρρώσει και να είναι σε θέση να ταξιδέψει. Στην Ελλάδα εισήλθε την 1^η Μαρτίου του 2020, μετά από πέντε ανεπιτυχείς προσπάθειες, κατά τις οποίες ξυλοκοπήθηκε από την τουρκική ακτοφυλακή. Κατόπιν, η αιτούσα προέβαλε ότι εγκατέλειψε την Τουρκία, εξαιτίας του βιασμού, του ξυλοδαρμού και της εξευτελιστικής μεταχείρισής της από τις τούρκικες αρχές, όσες φορές συνελήφθη και φυλακίστηκε, χωρίς μάλιστα να λάβει ιατρική βοήθεια. Ως εκ τούτου, θεωρεί ότι η Τουρκία δεν είναι μια ασφαλής χώρα για εκείνη. Έχει ως σκοπό να βρει την κόρη της στη Θεσσαλονίκη, όπου και επιθυμεί να μεταβεί. Συμπλήρωσε ότι δεν έχει νέα εδώ και δέκα χρόνια από τα παιδιά της που ζουν στη Σαουδική Αραβία. Με την 4-1-2021 απόφαση, το Π.Γ.Α. Λέσβου απέρριψε την εν θέματι αίτηση χορήγησης διεθνούς προστασίας, ως απαράδεκτη, σύμφωνα με το άρθρο 84 του ν. 4636/2019 και διέταξε την επανεισδοχή της αιτούσας στην Τουρκία. Κατά της απόφασης αυτής, η αιτούσα άσκησε την από 26-3-2021 ενδικοφανή προσφυγή ενώπιον της 19^{ης} Ανεξάρτητης Επιτροπής Προσφυγών της Αρχής Προσφυγών, προβάλλοντας, μεταξύ άλλων, ότι πρέπει να διεξαχθεί εκ νέου η προφορική της ακρόαση, κατ' άρθρο 97 του ν. 4636/2019, διότι οι συνεντεύξεις της, όπως αυτές καταγράφηκαν στα πρακτικά από τους υπαλλήλους της EASO, παρουσιάζουν ατέλειες και κενά, ενώ δεν διερευνήθηκε ουσιαστικά το ιστορικό της στη Συρία και τα στοιχεία που στοιχειοθετούν την ευαλωτότητά της.

10. Επειδή, η ενδικοφανής αυτή προσφυγή απορρίφθηκε με την προσβαλλόμενη απόφαση. Ειδικότερα, η Επιτροπή, κατ' αρχάς, έκανε δεκτά τα προσωπικά στοιχεία της αιτούσας (τόπο καταγωγής, εθνική καταγωγή, γλώσσα, θρήσκευμα, τόπο διαμονής της στην Τουρκία και διέλευση στην Ελλάδα μέσω θαλάσσης), ωστόσο, αναφορικά με τον ισχυρισμό της ότι

συνελήφθη, κρατήθηκε και βιάστηκε από τις τουρκικές αρχές, κατά την προσπάθειά της να εισέλθει στην Τουρκία, η Επιτροπή παρατήρησε ότι οι εξηγήσεις που δόθηκαν από την αιτούσα είναι αόριστες και γενικόλογες, συνεπώς, δεν μπορεί να καταδειχθεί ο βιωματικός τους χαρακτήρας. Συγκεκριμένα, η Επιτροπή επεσήμανε ότι η αιτούσα παρουσίασε τα περιστατικά, που έλαβαν χώρα, με τρόπο γενικό και δεν παρέθεσε τις απαιτούμενες λεπτομέρειες για το περιστατικό, κατά το οποίο συνελήφθη από τις τούρκικες αρχές, το χρονικό διάστημα της σύλληψής της, τον βιασμό της, καθώς και τον ειδικότερο τρόπο, με τον οποίο τη μεταχειρίστηκαν οι Αρχές. Παρά το γεγονός ότι ήταν διάχυτη η αρνητική διάθεσή της για τη ζωή της στην Τουρκία, εξαιτίας της ρατσιστικής και μειωτικής συμπεριφοράς που, κατά τους ισχυρισμούς της, βίωσε, η Επιτροπή έκρινε ότι η αφήγησή της στερείται σαφήνειας, γλαφυρότητας και συνοχής, ως εκ τούτου, ο εν λόγω ισχυρισμός είναι απορριπτέος, ως αναξιόπιστος και μη ευλογοφανής. Εν συνεχεία, η Επιτροπή εξέτασε, εάν, στην περίπτωση της αιτούσας, ενόψει και των ισχυρισμών που η τελευταία προέβαλε, πληρούνται σωρευτικά τα κριτήρια που θέτει το άρθρο 86 του ν. 4636/2019, προκειμένου η Τουρκία να θεωρηθεί γι' αυτήν ως ασφαλής τρίτη χώρα. Όσον αφορά στη συνδρομή του κριτηρίου της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του ως άνω άρθρου, ότι δηλαδή δεν απειλούνται η ζωή και η ελευθερία της αιτούσας σε περίπτωση επαναπροώθησής της στην Τουρκία, λόγω φυλής, θρησκείας, εθνικότητας, συμμετοχής σε ιδιαίτερη κοινωνική ομάδα ή πολιτικών πεποιθήσεων, η Επιτροπή έκρινε ότι αυτή δεν διατρέχει πραγματικό και εξατομικευμένο κίνδυνο δίωξης ή άλλης δυσμενούς μεταχείρισης στην Τουρκία, δεδομένου ότι, όπως προαναφέρθηκε, η Επιτροπή δεν αποδέχτηκε τον ισχυρισμό της αιτούσας ότι ξυλοκοπήθηκε, συνελήφθη, κρατήθηκε και βιάστηκε από τις Τουρκικές Αρχές, κατά την προσπάθειά της να εισέλθει στην Τουρκία, τον οποίον (ισχυρισμό) απέρριψε, ως αναξιόπιστο και μη ευλογοφανή. Δεδομένου, εξάλλου, ότι η αιτούσα δεν προβάλλει ότι αντιμετώπισε κάποια άλλη δυσμενή μεταχείριση στην Τουρκία, η Επιτροπή έκρινε ότι δεν μπορεί να πιθανολογηθεί ότι έχει εκτεθεί ή θα μπορούσε να εκτεθεί σε πράξεις δίωξης, ιδίως αυτών της παραβίασης βασικών ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ιδίως, εφόσον υποβάλει αίτημα διεθνούς προστασίας στην Τουρκία. Και τούτο, διότι, όπως έκανε δεκτό,

οι προβαλλόμενοι φόβοι είναι γενικοί και αφορούν τις εν γένει δύσκολες συνθήκες διαβίωσης και τη διακριτική συμπεριφορά των Τούρκων απέναντι στους Σύρους πρόσφυγες και δεν μπορεί να πιθανολογηθεί ότι η αιτούσα θα εκτεθεί ή θα μπορούσε να εκτεθεί σε πράξεις δίωξης, ιδίως αυτών της παραβίασης βασικών ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Επιπρόσθετα, επισημάνθηκε ότι δεν προκύπτει καθ' οιονδήποτε τρόπο ότι οι εθνικές αρχές αρνούνται ή δεν είναι σε θέση να προστατεύσουν την αιτούσα. Εξάλλου, η Επιτροπή, λαμβάνει υπόψη ότι, ναι μεν οι Σύριες γυναίκες αντιμετωπίζουν προκλήσεις στη διαβίωσή τους στην Τουρκία, ωστόσο δεν μπορεί να γίνει δεκτό ότι οι προκλήσεις αυτές αγγίζουν το σημείο της παραβίασης βασικών ανθρωπίνων δικαιωμάτων, καθώς, προκειμένου η διακριτική μεταχείριση να συνιστά δίωξη, πρέπει να έχει συστηματικό χαρακτήρα και, σε κάθε περίπτωση, να υπερβαίνει ένα κατώτατο όριο, ώστε το θιγόμενο δικαίωμα να περιστέλλεται σε σημαντικό βαθμό. Επιπλέον, κατά την Επιτροπή, δεν προκύπτει ότι οι Σύριες γυναίκες που ζουν μόνες στην Τουρκία αντιμετωπίζονται από κρατικούς φορείς ή μη, ως ιδιαίτερη κοινωνική ομάδα, καθώς κάτι τέτοιο δεν μπορεί να συναχθεί από τις πληροφορίες για τη χώρα. Επομένως, δεν υπάρχει εύλογη πιθανότητα η αιτούσα να έρθει αντιμέτωπη με τις ανωτέρω περιγραφείσες δυσχερείς συνθήκες, σε περίπτωση επιστροφής της στην Τουρκία, ούτε ότι θα αντιμετωπιστεί ως μέλος ιδιαίτερης κοινωνικής ομάδας. Περαιτέρω, όσον αφορά στην τήρηση της αρχής της μη επαναπροώθησης, όπως απαιτεί το κριτήριο β' της παρ. 1 του άρθρου 86 του ν. 4636/2019, η Επιτροπή, αφού έλαβε υπόψη τις παρατιθέμενες στην προσβαλλόμενη απόφαση διαθέσιμες πηγές πληροφόρησης, έκρινε ότι η Τουρκία τηρεί τη συγκεκριμένη δέσμευση. Ομοίως, με βάση τις διαθέσιμες πηγές, η Επιτροπή έκρινε ότι πληρούνται και η συνδρομή του γ' και δ' κριτηρίου της παρ. 1 του ως άνω άρθρου. Επίσης, όσον αφορά τη συνδρομή του ε' κριτηρίου της εν λόγω παραγράφου, η Επιτροπή έκρινε ότι το νομοθετικό πλαίσιο προστασίας της Τουρκίας, όπως παρατίθεται στην απόφαση, ερμηνευόμενο υπό το φως της Συνθήκης της Γενεύης και των κανόνων του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου, πληροί, κατά το στάδιο ελέγχου, τις προϋποθέσεις, προκειμένου να κριθεί ότι, καταρχήν, παρέχει ισοδύναμη προς την προστασία που παρέχεται, κατ' εφαρμογή της Σύμβασης της Γενεύης. Τέλος, ως προς τη συνδρομή του κριτηρίου στ' της παρ. 1 του ως άνω άρθρου,

λαμβάνοντας υπόψη ότι: α) η Τουρκία φιλοξενεί περισσότερους από 3,6 εκατομμύρια πρόσφυγες από τη Συρία, καθώς και περίπου 400.000 πρόσφυγες και αιτούντες άσυλο από άλλες χώρες, β) η αιτούσα συνδέεται με την ευρύτερη κοινότητα των προσφύγων στην Τουρκία και γ) η τελευταία, κατά τη διάρκεια παραμονής της στην Τουρκία, δεν αντιμετώπισε ουσιώδη προβλήματα από τις τουρκικές αρχές ούτε, εξάλλου, προκύπτει ότι οι εν λόγω αρχές αρνούνταν ή δεν ήταν σε θέση να την προστατεύσουν, η Επιτροπή έκρινε ότι υφίσταται σύνδεσμος της αιτούσας με την Τουρκία, βάσει του οποίου θα ήταν εύλογο για την αιτούσα να μεταβεί σε αυτήν. Ενόψει των ανωτέρω, η Επιτροπή αποφάνθηκε ότι, ειδικώς, για την αιτούσα πληρούνται σωρευτικά τα, κατ' άρθρο 86 του ν. 4636/2019 (άρθρο 38 της Οδηγίας 2013/32/ΕΕ), κριτήρια, η δε αιτούσα δεν επικαλέστηκε, κατά τρόπο ειδικό και συγκεκριμένο, κρίσιμα στοιχεία και περιστατικά, από τα οποία να μπορεί να τεκμηριωθεί, κατά τρόπο αρκούντως σαφή και συγκεκριμένο, η συνδρομή πραγματικού, προσωπικού και ενεστώτος κινδύνου και η ύπαρξη ατομικού φόβου δίωξης στην Τουρκία, συνεπεία δε τούτων η Τουρκία θεωρείται ως ασφαλής τρίτη χώρα για αυτήν. Τέλος, κατ' εφαρμογή των άρθρων 95 παρ. 10 του ν. 4636/2019 και των άρθρων 16 και 41 του ν. 3907/2011, η Επιτροπή επέβαλε σε βάρος της αιτούσας το μέτρο της επιστροφής με οικειοθελή αναχώρηση από τη Χώρα, εντός προθεσμίας δεκαπέντε ημερών από την επίδοση της απόφασης.

11. Επειδή, ήδη, με την κρινόμενη αίτηση, όπως συμπληρώνεται με το από 19-4-2022 δικόγραφο πρόσθετων λόγων και αναπτύσσεται με το 22-4-2024 υπόμνημα, η αιτούσα επιδιώκει την ακύρωση της προσβαλλόμενης απόφασης, προβάλλοντας, μεταξύ άλλων, ότι παρίσταται μη νόμιμη, διότι παραβιάστηκε το δικαίωμά της στην προηγούμενη ακρόαση. Συγκεκριμένα, υποστηρίζει ότι τόσο η αρχική συνέντευξη, στην οποία ο χειριστής προτρέπει την αιτούσα, που κλαίει, να μην μπει σε λεπτομέρειες σχετικά με τον βιασμό της,⁹ όσο και η συμπληρωματική συνέντευξη που διενεργήθηκε, σε εξαιρετικά δύσκολες για την ίδια συνθήκες (εν μέσω κλαμάτων), προκειμένου να της τεθούν διευκρινιστικές ερωτήσεις σχετικά με τον βιασμό της, παρουσιάζουν πλημμέλειες και κενά, με απουσία βασικών ερωτήσεων. Ενόψει τούτου, υποστηρίζει ότι, εφόσον η Επιτροπή έκρινε ότι οι εξηγήσεις της ως προς το περιστατικό του βιασμού της από τις τουρκικές αρχές ήταν αόριστες,

γενικόλογες, χωρίς τις απαιτούμενες λεπτομέρειες, όφειλε να την καλέσει ενώπιόν της, προκειμένου να διευκρινίσει τυχόν ασάφειες και να παράσχει περισσότερες λεπτομέρειες. Αντιθέτως, η Αρχή Προσφυγών, με την από 8-4-2022 έκθεση απόψεών της, ζητεί την απόρριψη της αίτησης ακύρωσης, προβάλλοντας, μεταξύ άλλων, ότι η αιτούσα είχε τη δυνατότητα στο πλαίσιο της συνέντευξής της να εκθέσει αναλυτικά τους ισχυρισμούς της, και, μάλιστα, στο τέλος αυτής, δήλωσε ότι δεν έχει να προσθέσει κάτι άλλο, ενώ, σε κάθε περίπτωση, το δικαίωμα ακρόασής της διασφαλίζεται και με την παρεχόμενη από τον νόμο ευχέρεια άσκησης ενδικοφανούς προσφυγής.

12. Επειδή, σύμφωνα με τις διατάξεις που αναφέρθηκαν και όσα έγιναν ερμηνευτικώς δεκτά στις σκέψεις 7 και 8 της παρούσας, η Επιτροπή Προσφυγών, εφόσον διαπίστωσε ασάφειες και γενικόλογιες στις δηλώσεις της αιτούσας, κατά τις προφορικές της συνεντεύξεις, στον πρώτο βαθμό, οι οποίες - όπως προκύπτει, από το περιεχόμενο της προσβαλλόμενης απόφασης- άσκησαν ουσιώδη επιρροή στην κρίση περί του εάν η Τουρκία αποτελεί ασφαλή τρίτη χώρα για την αιτούσα, όφειλε κατά τον νόμο και, ειδικότερα, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 97 περ. β' του ν. 4636/2019, να καλέσει την αιτούσα σε προφορική ακρόαση ενώπιόν της, προκειμένου, αν ήταν δυνατόν, να αρθούν οι ασάφειες και να διευκρινιστούν οι κρίσιμοι για την αξιολόγηση του αιτήματος ισχυρισμοί της, πριν από την έκδοση της προσβαλλόμενης απόφασής της, ενώ οφείλει, κατά τον σχηματισμό της κρίσης της περί της αξιοπιστίας της αιτούσας, να λάβει υπόψη και την ως άνω μνημονευόμενη απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας. Ενόψει δε του ότι η προφορική ακρόαση του αιτούντος διεθνή προστασία, ενώπιον της Επιτροπής Προσφυγών, είναι επιβεβλημένη στην περίπτωση που διαπιστώνονται ασάφειες και κενά κατά την διενεργηθείσα πρωτοβαθμίως συνέντευξή του, προκειμένου να θεραπευθούν οι πλημμέλειες που επιφοχώρησαν κατά τη συνέντευξη αυτή, η οποία έχει πρωταρχική σημασία κατά τη διαδικασία εξέτασης της αίτησης διεθνούς προστασίας (πρβλ. Δ.Ε.Ε., απόφαση Addis, σκ. 70), η ανωτέρω παράλειψη της Επιτροπής δεν δύναται να θεραπευθεί από μόνο το γεγονός ότι η αιτούσα, εν προκειμένω, είχε, πάντως, τη δυνατότητα να προβάλει τους σχετικούς ισχυρισμούς της με την ενδικοφανή της προσφυγή ενώπιον της Επιτροπής. Εξάλλου, το γεγονός ότι, στο τέλος της συνέντευξής της, η αιτούσα ρωτήθηκε, εάν επιθυμεί να προσθέσει

ο,τιδήποτε άλλο, δεν απαλλάσσει τον διενεργούντα τη συνέντευξη από την υποχρέωση υποβολής των κατάλληλων για την άρση των ασαφειών και την πλήρωση των κενών ερωτημάτων προς την αιτούσα (βλ. σχετικώς Σ.Τ.Ε. 1371/2023, σκ. 18). Κατά συνέπεια, ο σχετικός λόγος πρέπει να γίνει δεκτός, ως βάσιμος και να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη απόφαση, ενώ παρέλκει, ως αλυσιτελής, η εξέταση των λοιπών λόγων ακύρωσης.

13. Επειδή, κατ' ακολουθίαν, η αίτηση ακύρωσης πρέπει να γίνει εν μέρει δεκτή, να ακυρωθεί η 4894/27-4-2021 απόφαση Β' βαθμού της 19^{ης} Ανεξάρτητης Επιτροπής Προσφυγών της Αρχής Προσφυγών και να αναπεμφθεί η υπόθεση στη Διοίκηση, προκειμένου να κριθεί από την αρμόδια Ανεξάρτητη Επιτροπή Προσφυγών, μετά από την τήρηση της νόμιμης διαδικασίας, με την κλήση της αιτούσας προς προφορική ακρόαση. Τέλος, πρέπει να καταπέσει υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου το ήμισυ του καταβληθέντος παραβόλου, το δε υπόλοιπο να αποδοθεί στην αιτούσα [άρθρο 36 παρ. 4 εδ. α' και β' του π.δ. 18/1989 (Α' 8)], ενώ τα δικαστικά έξοδα να συμψηφιστούν μεταξύ των διαδίκων, λόγω της μερική νίκης και ήττας αυτών [άρθρο 275 παρ. 1 εδ. γ' του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999, Α' 97), που εφαρμόζεται εν προκειμένω].

ΔΙΑ ΤΑΥΤΑ

Δέχεται εν μέρει την αίτηση.

Ακυρώνει την [REDACTED]/27-4-2021 απόφαση Β' βαθμού της 19^{ης} Ανεξάρτητης Επιτροπής Προσφυγών της Αρχής Προσφυγών.

Αναπέμπει την υπόθεση στη Διοίκηση για νέα νομίμως αιτιολογημένη κρίση, κατά το σκεπτικό.

Απορρίπτει κατά τα λοιπά την αίτηση.

Διατάσσει την επιστροφή ποσού εβδομήντα πέντε (75) ευρώ εκ του καταβληθέντος παραβόλου στην αιτούσα και την κατάπτωση του υπολοίπου υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου.

Συμψηφίζει τα δικαστικά έξοδα μεταξύ των διαδίκων.

Η διάσκεψη του Δικαστηρίου έγινε στην Αθήνα στις 24-3-2026 με τη σύνθεση που αναγράφεται στην αρχή της παρούσας απόφασης και το πρωτότυπο υπογράφεται σύμφωνα με το άρθρο 306 παρ. 2 του Κώδικα

Αριθμός Απόφασης 447/2026

Πολιτικής Δικονομίας (Κ.Πολ.Δ., π.δ. 503/1985, Α' 182), που εφαρμόζεται αναλόγως δυνάμει του άρθρου 40 του π.δ/τος 18/1989, μόνο από την αρχαιότερη δικαστή της σύνθεσης, λόγω μετάθεσης της εισηγήτριας Αναστασίας Κολιοπούλου, Πρωτοδίκη Δ.Δ., στο Διοικητικό Πρωτοδικείο Χαλκίδας.

Η ΑΡΧΑΙΟΤΕΡΗ ΔΙΚΑΣΤΗΣ - ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Πολυτίμη Φρύδα

Η δε απόφαση δημοσιεύθηκε στον ίδιο τόπο, σε έκτακτη δημόσια συνεδρίαση στο ακροατήριο του Δικαστηρίου στις 5-5-2026 με την εξής σύνθεση: Αθηνά Βασιλείου, Πρόεδρο Πρωτοδικών Δ.Δ., λόγω μετακίνησης της Προέδρου Δ.Δ. Πολυτίμης Φρύδα σε έτερο Τμήμα του Δικαστηρίου, Ιωάννη Αποστολάκη και Έλενα Τσόγκα, Πρωτοδίκες Δ.Δ., λόγω μετακίνησης της Προέδρου Δ.Δ. Πολυτίμης Φρύδα σε έτερο Τμήμα του Δικαστηρίου και μετάθεσης της εισηγήτριας Αναστασίας Κολιοπούλου, Πρωτοδίκη Δ.Δ., στο Διοικητικό Πρωτοδικείο Χαλκίδας.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Αθηνά Βασιλείου

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Γεωργία Μακρυγιάννη

